

Lag om villkor för intjänande och bevarande av tjänstepension;

utfärdad den 8 mars 2018.

Enligt riksdagens beslut¹ föreskrivs² följande.

Lagens tillämpningsområde

1 § Denna lag innehåller bestämmelser om rättigheter för arbetstagare och deras efterlevande gentemot arbetsgivare vid avtal om tjänstepension.

2 § Lagen gäller avtal om tjänstepension som är avsedd att betalas ut när pensionsåldern har uppnåtts (ålderspension).

Om ett avtal om tjänstepension innehåller en rätt till vilande efterlevandepension, gäller vad som föreskrivs för blivande förmånstagare i 10 § och 12 § tredje stycket även för efterlevande förmånstagare.

Avtals ogiltighet

3 § Ett avtal är ogiltigt i den utsträckning det upphäver eller inskränker en rättighet enligt denna lag, om inte något annat följer av 4 §.

Avvikelser i kollektivavtal

4 § Genom ett kollektivavtal som har slutits eller godkänts av en central arbetstagarorganisation får avvikelser göras från 7–11 §§, under förutsättning att avtalet respekterar det skydd för arbetstagare och deras fria rörlighet som avses i Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/50/EU av den 16 april 2014 om minimikrav för ökad rörlighet mellan medlemsstaterna för arbetstagare genom förbättrade villkor för intjänande och bevarande av kompletterande pensionsrättigheter, i den ursprungliga lydelsen.

En arbetsgivare som är bunden av ett kollektivavtal enligt första stycket får tillämpa avtalet även på en arbetstagare som inte är medlem av den avtalslutande arbetstagarorganisationen. Detta gäller under förutsättning att arbets-

¹ Prop. 2017/18:56, bet. 2017/18:AU6, rskr. 2017/18:165.

² Jfr Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/50/EU av den 16 april 2014 om minimikrav för ökad rörlighet mellan medlemsstaterna för arbetstagare genom förbättrade villkor för intjänande och bevarande av kompletterande pensionsrättigheter, i den ursprungliga lydelsen.

tagaren sysselsätts i sådant arbete som avses med avtalet och inte omfattas av något annat tillämpligt kollektivavtal.

Definitioner

5 § I denna lag avses med

1. *avtal om tjänstepension*: avtal om ålderspension och vilande efterlevandepension som ingås mellan å ena sidan arbetsgivare eller arbetsgivarorganisation och å andra sidan arbetstagare eller arbetstagarorganisation,

2. *vilande efterlevandepension*: pension till efterlevande som bevaras efter att arbetstagaren har avlidit och som betalas ut med anledning av att den efterlevande uppnår en viss ålder,

3. *ackumulerade pensionsrättigheter*: pensionsrättigheter som avser en retroaktiv period under vilken arbetstagaren har omfattats av ett avtal om tjänstepension,

4. *förvärvade pensionsrättigheter*: alla ackumulerade pensionsrättigheter som en arbetstagare har rätt till när villkoren för intjänande har uppfyllts, och

5. *blivande förmånstagare*: arbetstagare som, utan att få ålderspension enligt avtalet, har slutat sin anställning hos arbetsgivaren.

Villkor för intjänande och bevarande

6 § En arbetstagare har vid avtal om tjänstepension rätt till villkor enligt 7–10 §§.

7 § Om anställningstid uppställs som villkor för att arbetstagaren ska få börja tjäna in pensionsrättigheter eller få rätt till ackumulerade pensionsrättigheter, får sådan tid sammanlagt uppgå till högst tre år.

8 § Om en lägsta åldersgräns uppställs som villkor för att arbetstagaren ska få rätt till ackumulerade pensionsrättigheter, får denna åldersgräns inte vara högre än 21 år.

9 § Förvärvade pensionsrättigheter för blivande förmånstagare ska bevaras fram till dess att förmånstagaren uppnår pensionsåldern.

Om värdet av pensionsrättigheterna inte överstiger ett prisbasbelopp enligt 2 kap. 6 och 7 §§ socialförsäkringsbalken, får dock avtalet medge att ett engångsbelopp motsvarande värdet betalas ut till en arbetstagare som avslutar sin anställning utan att ha uppnått pensionsåldern. Engångsbeloppet får endast betalas ut under förutsättning att

1. arbetsgivaren lämnar skriftlig och tydlig information om vad det innebär att få ett engångsbelopp, och

2. arbetstagaren därefter lämnar sitt samtycke till att engångsbeloppet betalas ut.

Informationen enligt andra stycket 1 ska innehålla åtminstone uppgifter om eventuella avgifter som är förknippade med att engångsbeloppet betalas ut och information om att arbetstagaren bör överväga rådgivning om hur engångsbeloppet kan investeras för pensionssparande.

10 § Villkor för värdeutvecklingen av förvärvade pensionsrättigheter för blivande förmånstagare ska

1. motsvara de villkor som tillämpas enligt avtalet för arbetstagare som kvarstår i anställningen,
2. följa utvecklingen av de pensionsförmåner som utbetalas enligt avtalet, eller
3. tillförsäkra på annat sätt att den blivande förmånstagaren behandlas rättvist.

Vid beräkningen av värdeutvecklingen ska det ursprungliga värdet av pensionsrättigheterna vara det värde rättigheterna hade när den aktuella anställningen upphörde.

Återbetalning av arbetstagarens egna inbetalningar

11 § Om en anställning upphör innan arbetstagaren har fått rätt till ackumulerade pensionsrättigheter, ska arbetsgivaren ersätta arbetstagaren för inbetalningar som arbetstagaren har gjort själv eller, om inbetalningarna har investerats, värdet av investeringarna. Detsamma gäller om någon annan har gjort inbetalningar för arbetstagarens räkning.

Arbetsgivarens informationsskyldighet

12 § Arbetsgivaren ska på begäran av en arbetstagare lämna skriftlig och tydlig information om hur tjänstepensionen skulle påverkas av att anställningen upphör. Arbetsgivaren kan fullgöra sin informationsskyldighet antingen genom att själv lämna informationen eller genom att ange för arbetstagaren var informationen finns tillgänglig. Informationen ska kunna fås inom rimlig tid från det att begäran framställs, oavsett hur informationsskyldigheten fullgörs.

Informationen ska innehålla åtminstone följande uppgifter:

1. villkor för intjänande av pensionsrättigheter och konsekvenserna av att dessa villkor tillämpas när anställningen upphör,
2. värdet av förvärvade pensionsrättigheter, och
3. villkor för värdeutvecklingen av förvärvade pensionsrättigheter efter det att anställningen har upphört.

Uppgifter enligt andra stycket 2 och 3 ska på begäran lämnas till blivande förmånstagare på motsvarande sätt som föreskrivs i första stycket.

13 § Arbetsgivarens informationsskyldighet enligt 12 § behöver inte fullgöras oftare än en gång per år.

Skadestånd

14 § En arbetsgivare som bryter mot denna lag ska betala skadestånd för den förlust som uppkommer och för den kränkning som lagbrottet innebär.

Om det är skäligt får skadeståndet sättas ned eller helt falla bort.

Rättegången

15 § Mål om tillämpningen av denna lag ska handläggas enligt lagen (1974:371) om rättegången i arbetstvister. När den lagen tillämpas i tvister mellan en arbetsgivare och en efterlevande förmånstagare gäller det som föreskrivs för arbetsgivare och arbetstagare.

-
1. Denna lag träder i kraft den 1 juni 2018.
 2. Lagen tillämpas även på avtal om tjänstepension som har ingåtts före ikraftträdandet, i den utsträckning villkor i sådana avtal står i strid med lagen efter ikraftträdandet.
 3. Lagen tillämpas endast på avtal om tjänstepension som arbetstagare har kunnat ansluta sig till efter den 19 maj 2014.
 4. Vid beräkningen av förvärvade pensionsrättigheter enligt 9, 10 och 12 §§ ska endast pensionsrättigheter som har förvärvats efter lagens ikraftträdande beaktas.

På regeringens vägnar

STEFAN LÖFVEN

YLVA JOHANSSON
(Arbetsmarknadsdepartementet)